

DAVA GÖZLEM RAPORU

Ocak 2022

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

Media and Law Studies Association
Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği

Giriş

Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA), 2018 yılından beri birçok uluslararası sivil toplum kuruluşu ile işbirliği içerisinde dava takip programı yürütmektedir. Bu programdaki amaç, takip edilen ve basın, toplanma ve ifade özgürlüklerini ilgilendiren davalarda 1948 İnsan Hakları Bildirgesi ve 1950 Avrupa İnsan Hakları Bildirgesi (AİHS) başta olmak üzere, Türkiye'nin de taraf olduğu birçok uluslararası sözleşme ve anlaşma tarafından vazgeçilmez bir insan hakkı olduğu kabul edilen adil yargılama hakkı bağlamında ulusal ve uluslararası standartlara uyumun kayıt altına alınmasıdır.

Raporda kullanılan veriler, dava takip eğitim ve tecrübesi olan, çoğunluğu gazeteci olan gözlemciler tarafından doldurulan "Duruşma Takip Formu" aracılığıyla toplanmıştır. Gözlemcilerin her duruşma sonrasında doldurduğu form, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), Uluslararası Af Örgütü, International Committee for Jurists ve Solicitors ve International Human Rights Group (SIHRG) gibi kurumların rehber ve tavsiyelerinden yararlanılarak oluşturulmuştur.

MLSA, Ocak 2022'de dava takip programı kapsamındaki çalışmalarına **Norveç Kraliyeti Dışişleri Bakanlığı** desteği ile devam etmiştir.

1. Davalara Genel Bakış

1.1. Duruşmaların görüldüğü şehirler

Ocak ayında, **36** davanın **11** farklı şehirde görülen **37** duruşması, **14** gözlemci ile takip edildi.

Takip edilen 36 davadan **4** davanın ilk duruşması Ocak ayında görüldü.

25 Ocak'ta takip edilmesi planlanan **5** duruşma ise İstanbul'daki olumsuz hava şartları dolayısıyla hakim ve savcıların Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) kararıyla 25 ve 26 Ocak tarihlerinde idari izinli sayılması sebebiyle görülmedi.

Duruşmanın görüldüğü şehir	Duruşma sayısı
Ağrı	1
Batman	1
Hakkari	1
İzmir	1
Manisa	1
Mardin	1
Antalya	2
Ankara	3

Van	3
Diyarbakır	6
İstanbul	17
Toplam	37

1.2. Duruşmaları takip eden kişi ve kurumlar

Ocak ayında takip edilen 37 duruşmanın **20'sini** yalnızca MLSA gözlemcileri takip etti. Diyarbakır'da takip edilen iki duruşmada; Van'da takip edilen iki duruşmada; Antalya'da takip edilen iki duruşmada; Hakkari, Manisa, Mardin, İzmir, Ağrı ve Batman'da takip edilen duruşmalarda ve İstanbul'da takip edilen sekiz duruşmada yalnızca MLSA gözlemcileri bulunuyordu.

Ocak ayında en fazla gözlemcinin takip ettiği davalar, İstanbul'da görülen davalar oldu.

- ❖ İş insanı ve insan hakları savunucusu Osman Kavala'nın tutuklu olarak yargılandığı 52 sanıklı "Gezi Davasının" 17 Ocak'ta görülen dördüncü duruşması, aralarında yabancı ülke temsilciliklerinin de bulunduğu en az sekiz kurum tarafından takip edildi.
- ❖ Gazeteci Meşale Tolu ile birlikte 23 kişinin 2017 yılından beri yargılandığı davanın 17 Ocak'ta görülen 18. duruşması, MLSA dışında Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF), Almanya Yeşiller Partisi milletvekili Max Lucks ve Almanya İstanbul Konsolosluğu temsilcileri tarafından takip edildi.

1.3. Sanık sayısına göre davalar

Ocak ayında takip edilen 36 davada **332** kişi yargılandı. Bu dönemde takip edilen 36 davanın **23'ünde** tek sanık yargılanırken 50 ve üzeri sanığın yargılandığı üç dava da bu dönemde görüldü.

Ocak ayında en çok kişinin yargılandığı davalar, İstanbul ve Batman'da görüldü.

- ❖ "Çarşı davası" ile birleştirilen, aralarında tutuklu yargılanan iş insanı ve insan hakları savunucusu Osman Kavala'nın da bulunduğu **52** kişinin "cebir ve şiddet kullanarak hükümeti ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs", "mala zarar verme", "tehlikeli maddelerin izinsiz olarak bulundurulması veya el değiştirmesi", "ibadethanelere ve mezarlıklara zarar verme", "nitelikli yağma", "nitelikli yaralama" ve "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na muhalefet" suçlamaları ile yargılandığı Gezi Davası'nın dördüncü duruşması, 17 Ocak'ta İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü.
- ❖ Aralarında KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı (DİHA) eski muhabiri Engin Eren'in de bulunduğu **76** kişinin "örgüt üyeliği", "2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'na muhalefet

etmek” ve “2911 sayılı Gösteri ve Yürüyüş Kanunu’na muhalefet etmek” suçlamalarıyla yargılandığı davanın 27. duruşması, 21 Ocak’ta Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü.

- ❖ Melih Bulu’nun Boğaziçi Üniversitesine rektör olarak atanmasını protesto eden ve 1 Şubat’ta gözaltına alınan **97** Boğaziçi Üniversitesi öğrencisinin “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na muhalefet” suçlamasıyla yargılandıkları davanın üçüncü duruşması, 10 Ocak’ta İstanbul 32. Asliye Ceza Mahkemesinde görüldü.

Sanık Sayısı	Dava Sayısı
1 sanıklı davalar	23
2 ve üzeri sanıklı davalar	3
5 ve üzeri sanıklı davalar	5
15 ve üzeri sanıklı davalar	2
50 ve üzeri sanıklı davalar	3
Toplam	36

1.4. Sanıkların meslekleri

Ocak ayında takip edilen davalarda yargılananların büyük çoğunluğunu öğrenci ve aktivistler oluşturdu. Bu dönemde duruşması görülen davalarda **111 öğrenci** ve **91 aktivist** hakim karşısına çıktı.

- ❖ Ocak ayında hakim karşısına çıkan 111 öğrencinin 97’si Melih Bulu’nun Boğaziçi Üniversitesine rektör olarak atanmasını protesto ettikleri için “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na muhalefet etmek” suçlamasıyla yargılanan öğrenciler idi.
- ❖ Ocak ayında hakim karşısına çıkan 91 aktivistin 58’i Batman’ın Sason ilçesine bağlı Kelhasan Kırsalı bölgesinde 2015 yılının Eylül ayında Türk Silahlı Kuvvetleri ile PKK arasında çıkan çatışmaya engel olmak amacıyla bölgeye gittikleri için “2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu’na muhalefet etmek” ve “2911 sayılı Gösteri ve Yürüyüş Kanununa muhalefet etmek” suçlamalarıyla yargılanan aktivistlerdi.

Ocak ayında takip edilen davalarda **44 gazeteci** hakim karşısına çıktı. Bu dönemde duruşması görülen tek sanıklı 23 davanın 21’inde hakim karşısına çıkan gazeteciler idi.

- ❖ 6 Ocak’ta Van’da iki yurttaşın kaçırılarak maruz bırakıldıkları işkenceyi haberleştiren gazeteciler Adnan Bilen, Cemil Uğur, Şehriban Abi,

Nazan Sala ve Zeynep Turgut terör suçlamaları ile yargılandığı duruşmanın dördüncü ve karar duruşması görüldü.

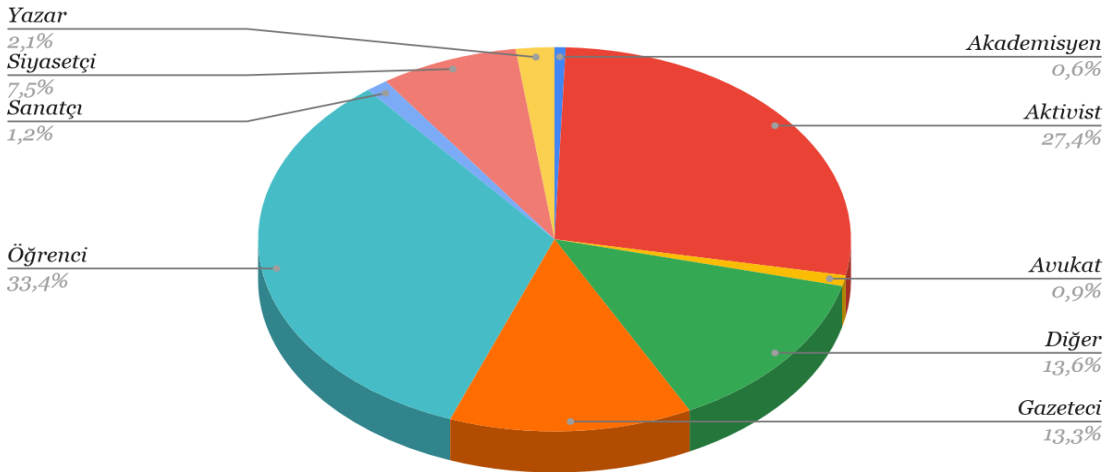
- ❖ 21 Ocak'ta gazeteci Mehmet Baransu'nun tutuklu olarak Yasemin Çongar, Ahmet Altan, Yıldırım Oğur ve Tuncay Opçin ile birlikte "suç işlemek amacıyla örgüt kurma", "devletin güvenliğine ilişkin belgeleri tahrip etme amacı dışında kullanma, hile ile alma, çalma", "silahlı terör örgütü kurma veya yönetme", "terör örgütü propagandası yapmak" ve "devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken belgeleri açıklama ve temin etme" suçlamalarıyla yargılandığı davanın 38. duruşması görüldü.

Ocak ayında takip edilen davalarda **25 siyasetçi** hakim karşısına çıktı.

- ❖ Gazeteci Kenan Kırkaya'nın da yargılandığı davanın 20 ve 28 Ocak'ta görülen duruşmalarında Halkların Demokratik Partisi (HDP) Ankara il ve ilçe teşkilatlarında görev alan sekiz siyasetçi de hakim karşısına çıktı. Anadolu Ajansı'nın "[HDP'ye terör operasyonları](#)" olarak duyurduğu operasyonlarda gözaltına alınan 199 kişi arasında bulunan ve bu davada yargılanan sekiz siyasetçi, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Anayasal Düzene Karşı İşlenen Suçlar Soruşturma Bürosunun, Ankara Emniyet Müdürlüğüne yapılan bir ihbar üzerine Aralık 2016'da, "PKK silahlı terör örgütünün Ankara yapılanması içerisinde yer aldıkları" iddiası ile başlattığı soruşturma kapsamında gözaltına alınan kişiler idi.

Ocak ayında takip edilen dört farklı davada **yedi yazar** da çeşitli suçlamalar ile hakim karşısına çıktı.

Sanıkların mesleklerinin dağılımı

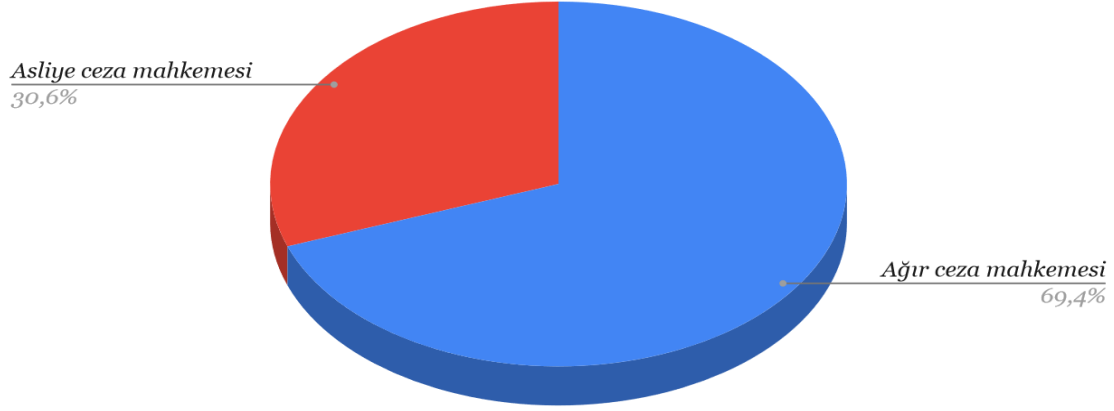

1.5. Davaların görüldüğü mahkemeler

Aralık ayında olduğu gibi Ocak ayında da takip edilen davaların çoğunluğu ağır ceza

mahkemelerinde görüldü. Takip edilen 36 davanın **25'i** ağır ceza mahkemesinde, **11'i** ise asliye ceza mahkemelerinde görüldü.

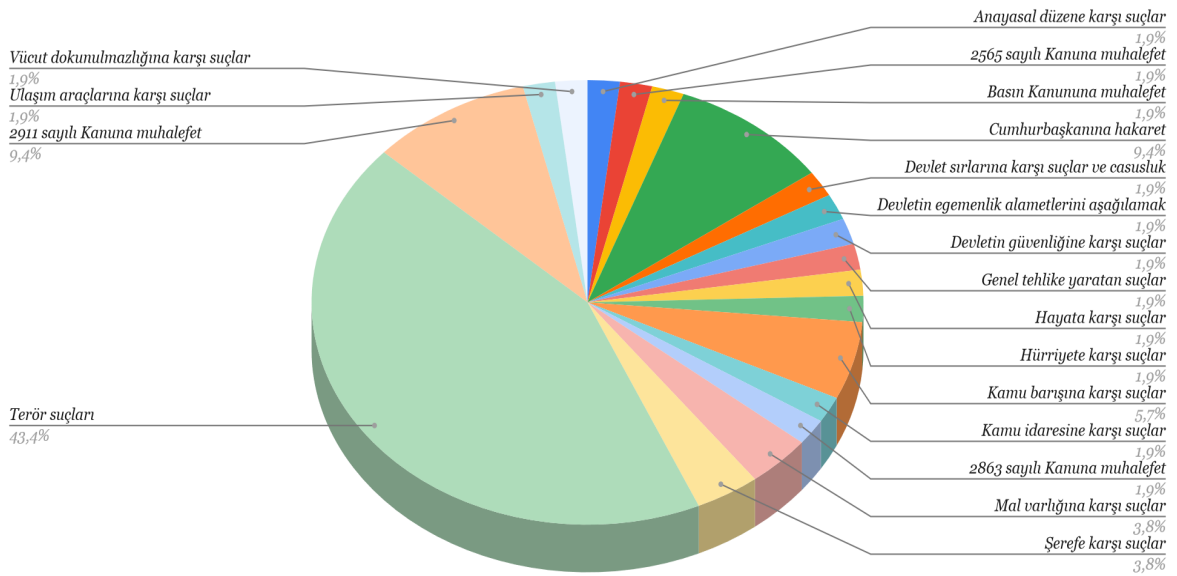
Davaların görüldüğü mahkemelerin dağılımı

1.6. Sanıklara yöneltilen suçlamalar

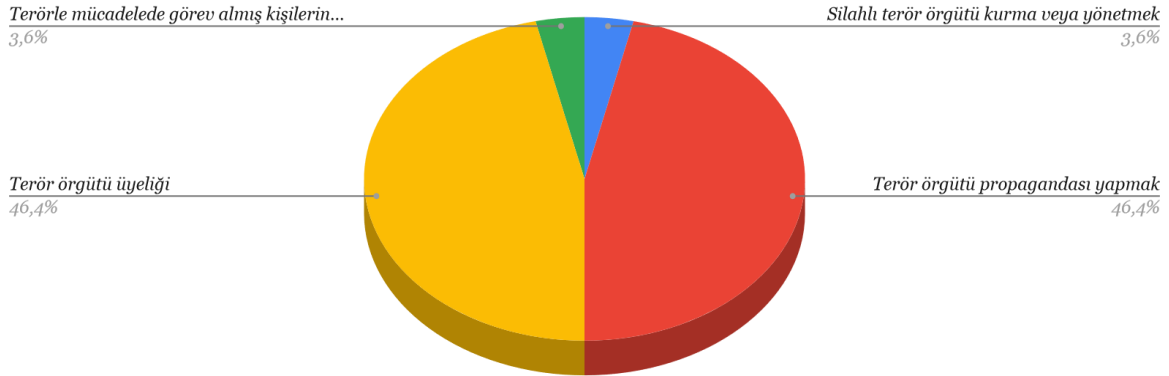
Ocak ayında takip edilen 36 davada yargılanan 332 kişiye **36 farklı kategoride** toplamda **62 suçlama** yöneltilti.

Suçlama kategorilerinin dağılımı

Bu dönemde takip edilen davalarda da sanıklara yöneltilen suçlamaların çoğunluğunu yalnızca gazeteci ve yazarların yargılandığı davalarda yöneltilen terör suçlamaları oluşturdu. Bu dönemdeki suçlamaların **%43**'ünü oluşturan terör suçlamalarının oranı Aralık ayında **%60** olarak kaydedilmişti.

Terör suçlamalarının dağılımı

Aralık ayında terör suçlamaları içerisindeki oranı **%26** olarak kaydedilen “terör örgütü üyeliği” suçlamasının oranı, Ocak ayında **%46** olarak kaydedildi. “Terör örgütü üyeliği” suçlaması, yalnızca gazeteci ve siyasetçilerin yargılandığı davalarda yöneltildi. Bu dönemde,

- ❖ Diyarbakır’da 21 Mart 2017 Newroz kutlamaları sırasında öğrenci Kemal Kurkut’un polis tarafından öldürülmesini görüntüleyen gazeteci Abdurrahman Gök,
- ❖ Van’da iki yurttaşın kolluk kuvvetleri tarafından kaçırılarak maruz bırakıldıkları işkenceyi haberleştiren gazeteciler Adnan Bilen, Cemil Uğur, Şehriban Abi, Nazan Sala ve Zeynep Turgut,
- ❖ KHK ile kapatılan Azadiya Welat gazetesi muhabiri Çetin Kurşun,
- ❖ Gazeteci Rojda Oğuz “terör örgütü üyeliği” suçlamasıyla hakim karşısına çıkan gazeteciler arasında idi.

Aralık ayının aksine Ocak ayında takip edilen davalarda “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na muhalefet etmek” suçlaması yüksek bir orana sahipti. Bu suçlamanın Aralık ayında oranı **%3** iken Ocak ayında **%9** olarak kaydedildi. Ocak ayında görülen davalarda 112 kişi yalnızca bu suçlama ile yargılandı:

- ❖ 2015 yılında Antalya’da yapılan G20 Liderler Zirvesi’ne karşı gerçekleşen protestolar gerekçe gösterilerek 2018 yılında açılmış bir davada yargılanan 15 kişi,
- ❖ Melih Bulu’nun Boğaziçi Üniversitesine rektör olarak atanmasını protesto eden ve 1 Şubat’ta gözaltına alınan 97 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi

Aralık ayının aksine Ocak ayında takip edilen davalarda “cumhurbaşkanına hakaret” suçlaması yüksek bir orana sahipti. Bu suçlamanın Aralık ayında oranı %3 iken Ocak ayında %9 olarak kaydedildi.

- ❖ Bu dönem duruşmaları görülen iki farklı davada gazeteci Rüstem Batum’un yargılanmasına bu suçlama ile devam edildi.
- ❖ Gazeteciler Engin Korkmaz ve Velat Öztekin de bu suçlama ile Ocak ayında hakim karşısına çıktı.
- ❖ Ocak ayında ilk duruşması görülen davada gazeteci Velat Öztekin’e yöneltilen bu suçlamaya 2015-2016 yıllarında şahsi Facebook hesabında paylaştığı iki ayrı karikatür delil olarak gösteriliyor.

14 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisinin üniversitelerine rektör atanması protesto ettikleri için özel güvenlik görevlilerinin şikayeti ile açılan davanın ilk duruşması 7 Ocak’ta görüldü. Melih Bulu’dan sonra üniversiteye rektör olarak atanan Mehmet Naci İnci’nin “mağdur” olarak yer aldığı davada öğrencilere “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet” ve “görevi yaptırmamak için direnmek” suçlamalarına ek olarak “kişiyi hürriyetinden yoksun kılma” ve “kara ulaşım araçlarını kaçırma veya alıkoyma” suçlamaları da yöneltildi. İddianamede öğrencilerin Naci İnci’nin makam aracının önünü keserek İnci’yi hürriyetinden yoksun bıraktığı iddia ediliyor.

1.7. Suçlamalara Gösterilen Deliller

Ocak ayında sanıklara yöneltilen suçlamalara toplamda **88** delil gösterildi. Suçlamalara gösterilen deliller içerisinde sanıkların yazdığı haberler/yazılar, çektiği fotoğraflar ve/veya yayınların ve sosyal medya paylaşımlarının oranı Ocak ayında da yüksek olarak kaydedildi.

Ocak ayında takip edilen 36 davanın **20**’sinde sanıkların yazdığı haberler/yazılar, çektiği fotoğraflar ve/veya yayınları yöneltilen suçlamalara gösterilen deliller arasında yer alıyordu. Bu kategorinin oranı, Aralık ayında %25 iken Ocak ayında **%23** olarak kaydedildi. Sanıklara yöneltilen suçlamalara haber, yazı, fotoğraf ve/veya yayınların delil olarak gösterildiği davaların tamamı, gazetecilerin ve yazarların yargılandığı davalar idi.

- ❖ Gerilla sanatçı İzinsiz’e yöneltilen “Türk bayrağını aşağılamak” suçlamasına delil olarak gösterilen çizimi ve gazeteci Rüstem Batum’a yöneltilen “cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasına delil olarak gösterilen 10 Eylül 2015 tarihinde İMC TV’de yayınlanan “Ayşegül Doğan ile Gündem Müzakere” adlı programdaki konuşması da bu kategori altında gruplandırıldı.
- ❖ Ocak ayında duruşması görülen ve yöneltilen suçlamalara sanıkların yazdığı haberler/yazılar, çektiği fotoğraflar ve/veya yayınların delil olarak gösterildiği **6** davada suçlamalara gösterilen tek delil bu kategorideki delillerden oluşuyordu.

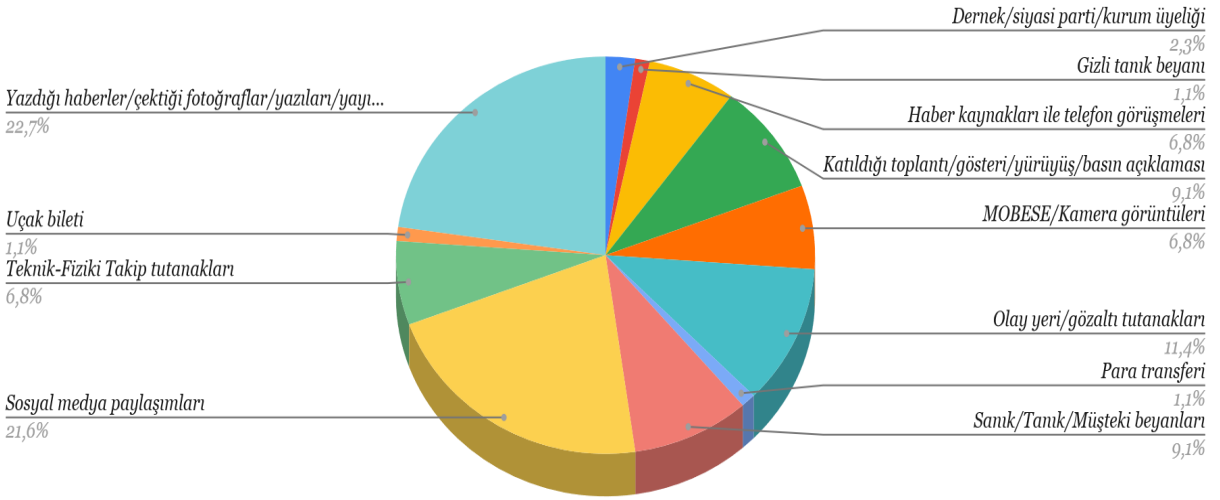
Ocak ayında takip edilen 36 davanın **19**’unda gösterilen deliller arasında sanıkların yaptığı ya da yaptığı iddia edilen sosyal medya paylaşımları bulunuyordu. Bu

kategorinin oranı Aralık ayında %23 iken Ocak ayında %22 olarak kaydedildi. Sosyal medya paylaşımları, farklı davalarda çok farklı suçlamalara delil olarak gösterildi.

- ❖ Gerilla sanatçı İzinsiz'in yargılandığı davada kendisine yöneltilen "cumhurbaşkanına hakaret" suçlamasına sosyal medya paylaşımları delil olarak gösteriliyor.
- ❖ Gezi Davasında yargılanan 52 sanıktan bir kısmına yöneltilen suçlamalara sosyal medya paylaşımları delil olarak gösterildi. Örneğin sürgündeki sanatçı Mehmet Ali Alabora'nın bir paylaşımı, "etki ajanlığı" yaptığı iddiasına kanıt olarak gösteriliyor.
- ❖ Gazeteci Buse Söğütlü'ye yöneltilen "terörle mücadelede görev almış kişilerin kimliğini açıklamak/yaymak, hedef göstermek" suçlamasına Söğütlü'nün şahsi hesabından yaptığı paylaşım delil olarak gösteriliyor.
- ❖ 97 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisinin üniversitelere rektör atanmasını protesto ettikleri için yargılandıkları davada öğrencilere yöneltilen suçlamaya gösterilen deliller arasında yargılanan öğrencilerin yapıp yapmadığı belirtilmeyen #bundansonrasımızda etiketi altında yapılan paylaşımlar delil olarak gösteriliyor.

Suçlamalara gösterilen delillerin dağılımı

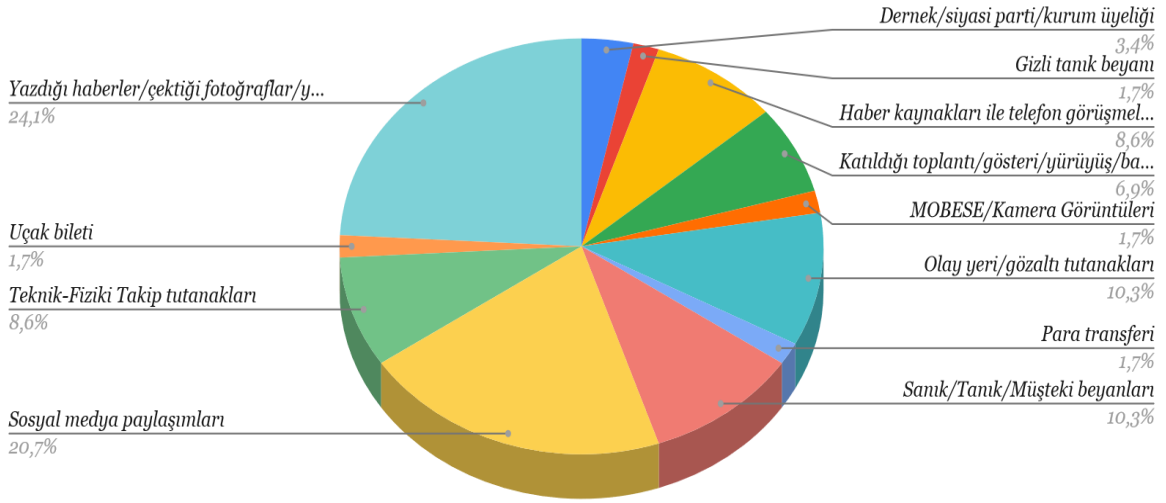

Bu dönemde görülen davalarda sanıklara yöneltilen suçlamalara gösterilen deliller arasında uçak bileti ve para transferi de bulunuyor.

- ❖ Gazeteci Hatice Şahin'in "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla yargılandığı davada gösterilen deliller arasında farklı tarihlerde yaptığı İstanbul- Diyarbakır uçuşlarının biletleri de yer alıyor. 78 sayfalık iddianamede Şahin'in bu uçuşları Demokratik Toplum Kongresi (DTK) adına gösterdiği faaliyetler kapsamında yaptığının anlaşıldığı iddia ediliyor.

- ❖ Gazeteci Rojhat Doğru'nun birden çok suçlama ve müebbet hapis istemi ile yargılandığı davada yöneltilen suçlamalara gösterilen deliller arasında cezaevine gönderdiği para da bulunuyor. İddianamede Doğru'nun "akrabalık bağı bulunmayan, cezaevinde ziyaret etmediği ve vasisi olmadığı", "örgüt ile iltisaklı kişilere" para göndererek örgüt üyesi olduğunun anlaşıldığı iddia ediliyor. Doğru, ifadesinde ve mahkemedeki beyanlarında para gönderdiği kişilerin tutukluluğu sırasında borçlandığı kişiler olduğunu belirtmişti.

Terör suçlamalarına gösterilen delillerin dağılımı

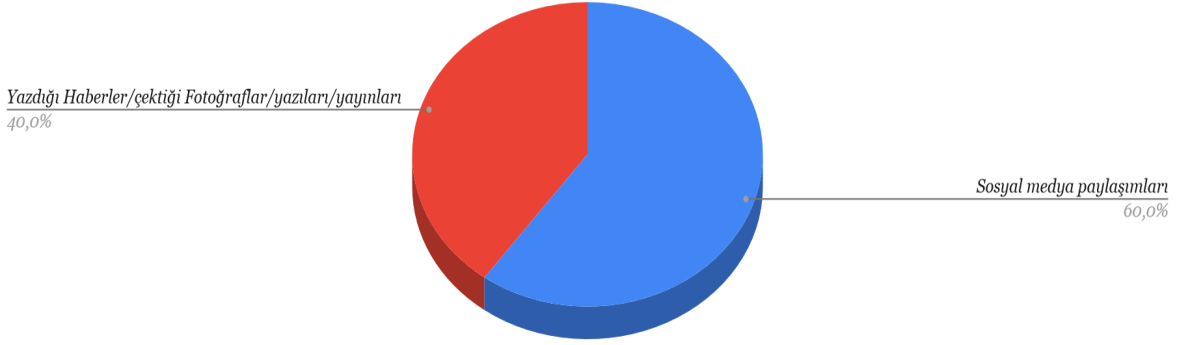

Ocak ayında duruşması görülen 36 davanın 23'ünde yargılanan kişilere yöneltilen suçlamalar arasında olan terör suçlamalarına gösterilen delillerin neredeyse yarısını sanıkların yazdığı haberler/yazılar, çektiği fotoğraflar ve/veya yayınları ile sanıkların yaptığı ya da yaptığı iddia edilen sosyal medya paylaşımları oluşturuyordu.

Ocak ayında terör suçlamalarına gösterilen deliller arasında sanıkların yazdığı haberler/yazılar, çektiği fotoğraflar ve/veya yayınların oranı **%24**, sanıkların yaptığı ya da yaptığı iddia edilen sosyal medya paylaşımlarının oranı ise **%21** olarak kaydedildi.

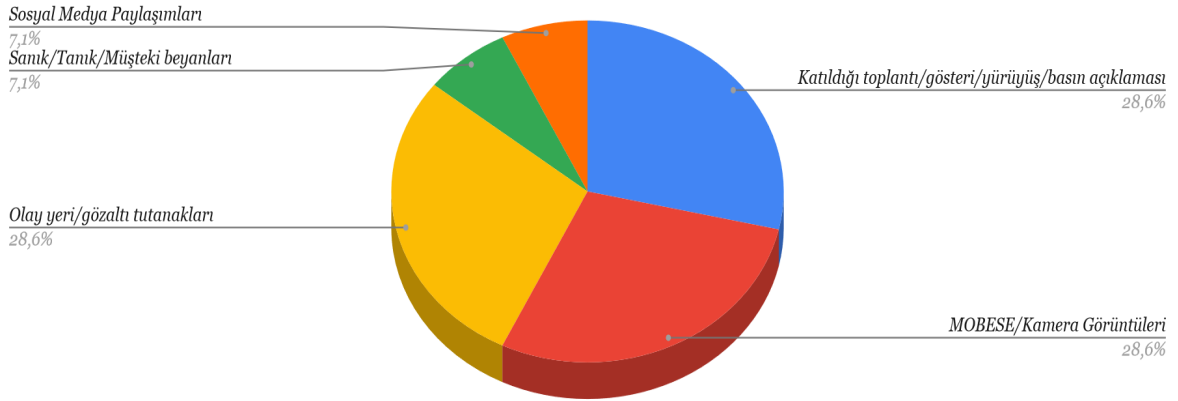
Bu dönemde gazetecilerin yargılandığı beş farklı davada yöneltilen terör suçlamalarına haber kaynakları ile yapılan telefon görüşmeleri delil olarak gösterildi. Ocak ayında haber kaynakları ile yapılan telefon görüşmelerinin terör suçlamalarına gösterilen deliller içerisindeki oranı **%9** olarak kaydedildi.

'Cumhurbaşkanına hakaret' suçlamasına gösterilen delillerin dağılımı

Ocak ayında takip edilen ve “cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasının yöneltildiği beş davada yargılanan kişilere yöneltilen suçlamaya yazdıkları haberler/yazılar, çektikleri fotoğraflar ve/veya yayınları ile yaptıkları ya da yaptıkları iddia edilen sosyal medya paylaşımları delil olarak gösterildi. Bu deliller arasında sosyal medya paylaşımlarının oranı **%60**; haber, yazı, fotoğraf ve/veya yayınların oranı ise **%40** olarak kaydedildi.

'2911 sayılı Kanuna muhalefet' suçlamasına gösterilen delillerin dağılımı

Anayasal bir hak olarak düzenlenen toplantı, gösteri, yürüyüş ve/veya basın açıklamalarına katılan kişilerin ve bu etkinlikleri takip eden gazetecilerin “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na muhalefet etmek” suçlamasıyla yargılandığı davalarda gösterilen delillerin büyük çoğunluğunu MOBESE/Kamera görüntüleri, gözaltı tutanakları ve bizzat etkinliğe katılım oluşturdu.

2. Karara Bağlanan Davalar

2.1. Hapis Cezaları

Dosya numarası	Sanık	Hüküm	Ceza verilen suç	Meslek
2018/536	Rojhat Doğru	Müebbet hapis	Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak	Gazeteci
2018/536	Rojhat Doğru	10 yıl 10 ay	Kasten öldürmeye teşebbüs	Gazeteci
2018/536	Rojhat Doğru	1 yıl 3 ay*	Terör örgütü propagandası yapmak	Gazeteci
2021/48	Nazan Sala	1 yıl 3 ay*	Terör örgütü propagandası yapmak	Gazeteci
2017/322	Ali Aykul	1 yıl 3 ay	Terör örgütü propagandası yapmak	Siyasetçi
2017/322	Deniz Havuç	3 yıl 1 ay 15 gün	Silahlı terör örgütü adına suç işlemek	Akivist
2017/322	Deniz Havuç	3 yıl 4 ay	Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde kimliklerini gizlemek amacıyla yüzünü tamamen veya kısmen kapatmak	Akivist
2017/322	Serkan Okatan	3 yıl 1 ay 15 gün	Silahlı terör örgütü adına suç işlemek	Akivist
2017/322	Serkan Okatan	3 yıl 4 ay	Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde kimliklerini gizlemek amacıyla yüzünü tamamen veya kısmen	Akivist

			kapatmak	
2017/322	Serkan Zorlu	10 ay*	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/64	Mehmet Baytekin	6 yıl 3 ay	Silahlı terör örgütü üyeliği	Siyasetçi
2017/64	Ramazan Güney	2 yıl 1 ay	Terör örgütü propagandası yapmak	Siyasetçi
2017/64	Üsküdar Yumuş	6 yıl 3 ay	Silahlı terör örgütü üyeliği	Siyasetçi

- ❖ Müebbet hapis ve 10 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırılan gazeteci Rojhat Doğru'ya "terör örgütü propagandası yapmak" suçundan verilen 1 yıl 3 aylık hapis cezasında hükmün açıklanması geriye bırakıldı.
- ❖ Gazeteci Nazan Sala'ya "terör örgütü propagandası yapmak" suçundan verilen 1 yıl 3 aylık hapis cezasında hükmün açıklanması geriye bırakıldı.
- ❖ Akivist Serkan Zorlu'ya "terör örgütü propagandası yapmak" suçundan verilen 10 aylık hapis cezası ertelendi ve Zorlu'nun bir yıllık adli denetime tabi tutulmasına hükmedildi.

2.2. Beraat Kararları

Dosya numarası	Sanık	Beraat edilen suçlama	Meslek
2017/322	Ali Aykul	Silahlı örgüt üyeliği	Siyasetçi
2017/322	Ali Aykul	Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerini gizlemek amacıyla yüzünü tamamen veya kısmen kapatmak	Siyasetçi
2017/322	Bilal Ateş Kaymak	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist

2017/322	Bilal Ateş Kaymak	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Biröl Kurt	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist
2017/322	Biröl Kurt	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Ceren Çoban	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist
2017/322	Ceren Çoban	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Deniz Havuç	2911 sayılı Kanuna muhalefet etmek	Akivist
2017/322	Deniz Havuç	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Fatma Çiftçi	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist
2017/322	Fatma Çiftçi	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Fırat Çađla	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist
2017/322	Fırat Çađla	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Levent Akhan	Silahlı örgüt üyeliği	Siyasetçi
2017/322	Levent Akhan	Terör örgütü propagandası yapmak	Siyasetçi
2017/322	Meşale Tolu	Silahlı örgüt üyeliği	Gazeteci
2017/322	Meşale Tolu	Terör örgütü propagandası yapmak	Gazeteci
2017/322	Mukaddes Erdoğan Çelik	Silahlı örgüt üyeliği	Siyasetçi
2017/322	Mukaddes Erdoğan Çelik	Terör örgütü propagandası yapmak	Siyasetçi
2017/322	Mustafa Tezel	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist

2017/322	Mustafa Tezel	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Neriman Şaşmaz İlhan	Silahlı örgüt üyeliği	Siyasetçi
2017/322	Neriman Şaşmaz İlhan	Terör örgütü propagandası yapmak	Siyasetçi
2017/322	Osman Tunç	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist
2017/322	Osman Tunç	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Ömer Sezgin	Silahlı örgüt üyeliği	Gazeteci
2017/322	Ömer Sezgin	Terör örgütü propagandası yapmak	Gazeteci
2017/322	Özge Gür	Silahlı örgüt üyeliği	Siyasetçi
2017/322	Özge Gür	Terör örgütü propagandası yapmak	Siyasetçi
2017/322	Serkan Okatan	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Serkan Zorlu	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Serkan Zorlu	2911 sayılı Kanuna muhalefet etmek	Akivist
2017/322	Sinan Aktaş	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist
2017/322	Sinan Aktaş	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Suat Çorlu	Silahlı örgüt üyeliği	Siyasetçi
2017/322	Suat Çorlu	Terör örgütü propagandası yapmak	Siyasetçi
2017/322	Umut Aktaş	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist
2017/322	Umut Aktaş	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist

2017/322	Yağmur Emekdar	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist
2017/322	Yağmur Emekdar	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/322	Yavuz Kılıç	Silahlı örgüt üyeliği	Akivist
2017/322	Yavuz Kılıç	Terör örgütü propagandası yapmak	Akivist
2017/64	Hamdusana Yıldırım	Silahlı terör örgütü üyeliği	Siyasetçi
2017/64	Hande Kaya	Silahlı terör örgütü üyeliği	Siyasetçi
2017/64	Kenan Kırkaya	Silahlı terör örgütü üyeliği	Gazeteci

2.3. Yetkisizlik/Görevsizlik Kararları

Gazeteci İskender Kahraman'ın "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla yargılandığı davanın ilk duruşmasında Hakkari 2. Ağır Ceza Mahkemesi yetkisizlik kararı verdi. Mahkeme, Kahraman'a isnat edilen suç tarihinde Ankara'da olduğunu, suç yerinin Ankara olması nedeniyle Hakkari 2. Ağır Ceza Mahkemesinin yetkisiz olduğunu, davaya bakmakla yetkili mahkemenin Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi olduğunu belirterek yetki uyuşmazlığını çözmesi için dosyayı Yargıtay Uyuşmazlık Mahkemesine havale etme kararı aldı.

3. Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Gözlemci Notları

3.1. Duruşmaların Başlama Zamanları

Ocak ayında takip edilen 37 duruşmanın 15'i geç başlarken, 20 duruşma zamanında, 2 duruşma ise erken başladı.

Ocak ayında görülen duruşmalar, ortalama 36 dakika gecikme ile başladı. Bu dönem, beş farklı şehirde görülen duruşmalar ise ortalamanın üstünde gecikme ile başladı.

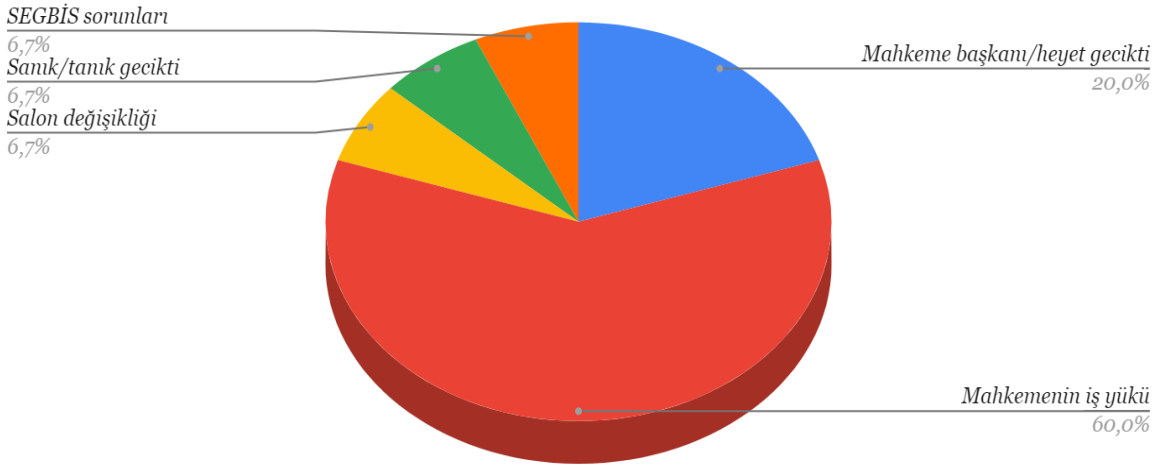
- ❖ Ankara'da gazeteci Kenan Kırkaya ile birlikte dokuz kişinin yargılandığı davanın 20 Ocak'ta görülen duruşması iki saat beş dakika, gazeteci Derya Okatan'ın yargılandığı davanın 26 Ocak'ta görülen duruşması ise bir saat elli dakika gecikmeli başladı.
- ❖ Diyarbakır'da gazeteci Rojhat Doğru'nun yargılandığı davanın 6 Ocak'ta görülen duruşması bir saat yirmi dakika, gazeteci Velat Öztekin'in yargılandığı davanın 27 Ocak'ta görülen duruşması ise bir saat otuz dakika gecikmeli başladı.

- ❖ Antalya’da gazeteci Engin Korkmaz’ın yargılandığı davanın 26 Ocak’ta görülen duruşması bir saat kırkbeş dakika gecikmeli başladı.
- ❖ Batman’da gazeteci Engin Eren ile birlikte 75 kişinin yargılandığı davanın 21 Ocak’ta görülen duruşması bir saat elli beş dakika gecikmeli başladı.
- ❖ İstanbul’da gazeteci Reyhan Çapan ve hukukçu Eren Keskin’in yargılandığı davanın 27 Ocak’ta görülen duruşması bir saat kırkbeş dakika gecikmeli başladı.

Ocak ayında geç başladığı kaydedilen 15 duruşmanın **9**’u davalara bakan mahkemelerin iş yükünden dolayı geç başladı. Bu dönemde görülen **3** duruşma, mahkeme başkanı veya heyeti geciktiği için geç başladı.

Duruşmalarının gecikme sebeplerinin dağılımı

Bu dönem geç başlayan 15 duruşmanın **6**’sı İstanbul’da, **4**’ü ise Diyarbakır’da görülen duruşmalar idi. Bu dönem Ankara’da takip edilen üç duruşmanın üçü de geç başlarken Van ve Antalya’ya takip edilen birer duruşma da geç başladı.

3.2. Gözlemcilerin Duruşmalara Erişimi

Gözlemciler, sanıkların açık yargılanma hakkına aykırı bir şekilde bu dönemde takip edilen **4** duruşmada duruşma salonuna alınmadıklarını kaydettiler. Gözlemciler, İstanbul’da görülen **2**, Diyarbakır ve Antalya’da görülen birer duruşmaya alınmadılar.

Gözlemciler, bu dönem giremedikleri dört duruşmanın üçüne duruşma açılmasına rağmen sanık ve avukatların gelmemesi gerekçe gösterilerek birine ise pandemi tedbirleri gerekçe gösterilerek alınmadılar.

MLSA gözlemcileri, duruşma salonuna girebildikleri 33 duruşmanın **18**’ine ise basın olduklarını belirterek girebildiklerini kaydettiler. Gözlemciler, basın olduklarını belirterek girebildikleri 18 duruşmanın **2**’sine ise başka izleyicinin alınmadığını

kaydettiler. Bu duruşmalara basın dışında izleyici alınmamasına ise salonun küçük olması gerekçe olarak gösterildi.

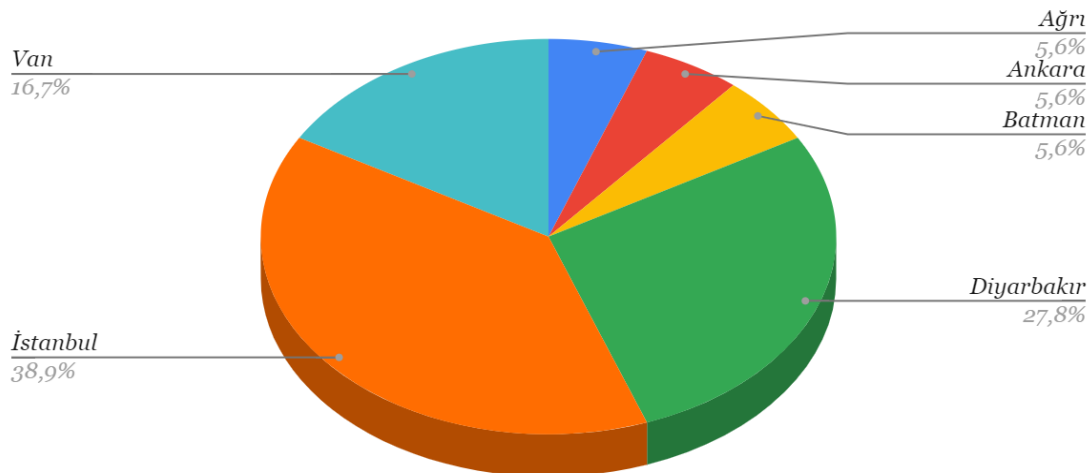
3.3. Mahkeme Başkanı Değişiklikleri

Gözlemciler, ilk duruşmaları görülen dört dava hariç bu dönemde duruşmaları takip edilen 32 davanın **22**'sinde mahkeme başkanlarının değiştiğini kaydetti. Bu dönemde kaydedilen 22 mahkeme başkanı değişikliğinin **16**'sı Ağır Ceza Mahkemelerinde görülen dosyalarda, **6**'sı ise Asliye Ceza Mahkemelerinde görülen dosyalarda gerçekleşti.

3.4. Mahkeme Heyeti Değişiklikleri

Bu dönem takip edilen 36 davanın **25**'i, heyet olan mahkemelerde görüldü. Gözlemciler, 25 davanın **18**'inde heyet değişikliği olduğunu kaydetti. Bu dönemde kaydedilen heyet değişikliklerinin tamamı Ağır ceza mahkemelerinde görülen davalarda gerçekleşti.

Heyet değişikliği olan davalarda şehirlerin dağılımı

3.5. Tutuklu Yargılama

Takip edilen davaların Ocak ayında görülen duruşmalarında insan hakları savunucusu ve iş insanı Osman Kavala; gazeteci Mehmet Baransu; Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri Ersin Berke Gök ve Caner Perit Özen tutuklu olarak yargılandı. Tutuklu sanıklardan hiçbiri, yargılandıkları davaların Ocak ayında görülen duruşmalarında duruşma salonuna getirilmedi.

Dosya numarası	Sanık	Tutukluluk Tarihi	Tutulduğu Cezaevi	Meslek
----------------	-------	-------------------	-------------------	--------

2021/178	Osman Kavala	01.11.2017	Silivri Cezaevi	İnsan hakları savunucusu, iş insanı
2016/218	Mehmet Baransu	02.03.2015	Silivri Cezaevi	Gazeteci
2021/695	Ersin Berke Gök	06.10.2021	Silivri Cezaevi	Öğrenci
2021/695	Caner Perit Özen	06.10. 2021	Silivri Cezaevi	Öğrenci

- ❖ Raporun yazıldığı tarih itibariyle Osman Kavala **4 yıl 3 ay 18 gün**, Mehmet Baransu ise **6 yıl 11 ay 12 gündür** parmaklıklar ardında bulunuyordu.
- ❖ Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri Ersin Berke Gök ve Caner Perit Özen, tutuklu olarak yargılandıkları davanın 7 Ocak 2022 tarihinde görülen ilk duruşmasında **94 günlük** tutukluluğun ardından tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldılar.

3.6. Adli Kontrol ve Koruma Tedbirleri

Ocak ayında takip edilen 36 davanın **7**'sinde yargılanan sanıklar hakkında adli kontrol tedbirleri uygulanıyordu. Sanıklar hakkında adli kontrol tedbirleri uygulanan 7 davanın **6**'sında bu tedbirler sadece yurt dışına çıkış yasağı şeklinde iken bir gazetecinin yargılandığı davada ise tedbirler imza uygulaması şeklinde uygulanıyordu. İki dava dosyası kapsamında sanıklar hakkındaki adli kontrol tedbirleri doğrultusunda toplamda 16 sanığın **4 yıldır** yurt dışına çıkması yasaklanmış durumda idi.

Ocak ayında takip edilen 36 davanın **9**'unda ise yargılanan sanıklar hakkında yakalama kararı bulunuyordu. Bu dönemde hakkında yakalama kararı bulunan sanıkların tamamı ise yurt dışında yaşayan gazeteciler idi.

3.7. Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Gözlemcilerin Duruşma Notları

Gözlemciler, bu dönemde takip ettikleri 7 duruşmada adil yargılanma hakkının ihlaline yönelik bazı ek tespitlerde bulundular.

- ❖ Gazeteci Abdurrahman Gök'ün "terör örgütü üyeliği" ve "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla yargılandığı davanın 30 Eylül 2021 tarihinde görülen üçüncü duruşmasında mahkeme, iddianamede olmayan sosyal paylaşımlar için Gök hakkında suç duyurusunda bulunulmasına karar vermişti. Mahkemenin suç duyurusu sonrasında başlatılan soruşturma neticesinde Gök hakkında "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla 12 Ocak 2022 tarihli yeni bir iddianame hazırlandı ve Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Yeni iddianamenin kabulü ile açılan dosya, Gök'ün yargılandığı dosya ile birleştirildi. Gözlemciler, 20 Ocak 2022 tarihinde

görülen dördüncü duruşmada, mahkeme heyetinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6/3(b) maddesinin ihlalini teşkil edecek şekilde Gök'e kendisine veya avukatına tebliğ edilmeyen yeni iddianameye karşı savunma yapması konusunda baskı yaptığını kaydetti.

- ❖ Gözlemciler, gazeteci Abdurrahman Gök'ün yargılandığı davanın 20 Ocak'ta görülen dördüncü duruşmasından sonra sivil polislerin duruşma hakkında mahkemeden bilgi aldıklarını kaydetti.
- ❖ Gazeteci Çetin Kurşun'un "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla yargılandığı davanın 27 Ocak'ta görülen ikinci duruşmasında mahkeme, daha önce yaptığı suç duyurusu üzerine açılan ve aynı mahkemede görülen dava dosyasındaki suçlamalar için bir kez daha suç duyurusunda bulundu.
- ❖ Gazeteci Hatice Şahin'in "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla yargılandığı davanın 26 Ocak'ta görülen yedinci duruşması, başka bir dosyada şüpheli olan ve gizli tanık beyanlarında ismi geçen kişinin ifade örneğinin gönderilmesinin beklenmesi için bir kez daha ertelendi. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının göndermesi beklenen ve bir yıldır dosyaya gelmeyen ifade örneğinin beklenmesi ile gazetecinin yargılanmasının uzatılarak makul sürede yargılanma hakkı ihlal edilmektedir.
- ❖ Gözlemciler, gazeteci Hatice Şahin'in "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla yargılandığı davanın 26 Ocak'ta görülen yedinci duruşmasında çevik kuvvet polislerinin sanık bölümünde duruşmayı takip ettiklerini kaydettiler.
- ❖ Gözlemciler, gazeteci Rojhat Doğru'nun "devletin birliğini ve ülke bütünlüğü bozmak" suçundan müebbet, "kasten öldürmeye teşebbüs" suçundan 10 yıl 10 ay ve "terör örgütü propagandası yapmak" suçundan 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldığı davanın 6 Ocak 2022 tarihindeki duruşmasında mütalaasını tekrar eden iddia makamının Doğru lehine olan ve davanın tek tanığının beyanları çürüten bilirkişi raporu dahil delilleri dikkate almayarak ceza talebinde bulunduğunu kaydettiler. Mahkeme, iddia makamının mütalaası doğrultusunda Doğru'nun gazeteci olduğunu ve Doğru'nun lehine olan delilleri görmezden gelerek Doğru'yu cezaya çarptırdı.
- ❖ Gazeteci Ramazan Akoğul'un "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yeniden yargılandığı davanın 25 Ocak'ta görülen duruşması, gazetecinin beraat ettiği davanın bozulmasına gerekçe gösterilen ve üç yıla yakın süredir beklenen soruşturma dosyasının yeniden istenmesine karar verilerek bir kez daha ertelendi ve gazetecinin yargılanması bir kez daha uzatıldı.
- ❖ Gözlemciler, gazeteci Ramazan Akoğul'un "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yeniden yargılandığı davanın 25 Ocak'ta görülen duruşmasından sonra sivil polislerin ertelenen duruşma hakkında mübaşirden bilgi aldıklarını kaydettiler. Polislerin aynı zamanda bir sonraki duruşma tarihini de sordukları yine gözlemciler tarafından kaydedildi.

4. Ocak 2022 Döneminde Takip Edilen Davalar

Dosya no.	Şehir
2017/29	Ağrı
2017/64	Ankara
2021/137	Ankara
2018/110	Antalya
2019/237	Antalya
2015/294	Batman
2021/298	Diyarbakır
2020/335	Diyarbakır
2018/949	Diyarbakır
2018/536	Diyarbakır
2021/540	Diyarbakır
2020/294	Diyarbakır
2021/224	Hakkari
2021/106	İstanbul
2021/230	İstanbul
2020/862	İstanbul
2020/289	İstanbul
2021/12	İstanbul
2021/273	İstanbul
2020/114	İstanbul
2020/33	İstanbul
2019/271	İstanbul
2016/327	İstanbul
2017/322	İstanbul
2016/218	İstanbul
2021/695	İstanbul
2021/178	İstanbul
2020/205	İstanbul
2019/401	İstanbul
2019/360	İstanbul
2020/29	İzmir
2021/276	Manisa
2021/247	Mardin

2021/48	Van
2020/41	Van
2017/194	Van